

FESTA MAJOR 2012

F Històries
Fantàstiques
de Sant Joan de
les Abadesses

Benvolguts veïns i veïnes,

Sant Joan de les Abadesses és un poble de llegendes i mites, d'una rica història que s'ha anat escrivint al llarg dels segles. L'època del repoblament amb l'Abadessa Emma, el moment de la construcció de la vila emmurallada, el terratrèmol de l'any 1428, la pesta negra, així com moments històrics més recents com la guerra del francès o la industrialització, han estat episodis que han deixat empremta en la manera de ser i fer de la gent del nostre poble.

Segles d'història, d'anècdotes que s'han anat succeint i que han anat definint les històries fantàstiques que en Ramon Cotrina, de forma exquisida i entenedora, ens explica en aquest monogràfic. A través de breus relats, posa èmfasi en els detalls de les històries i en els seus personatges, tot permetent al lector deixar anar la imaginació per crear una nova realitat a cada una de les històries.

No menys important ha estat la tasca d'en Jordi Canelles, qui alhora de plasmar l'imaginari col·lectiu de les històries fantàstiques de Sant Joan en dibuixos, ha seguit el fil del relat, localitzant, identificant i donant vida als personatges principals.

L'elaboració del monogràfic, com sempre editat amb motiu de la nostra Festa Major, ha assolit l'objectiu de ser un document de qualitat, fruit de la tasca de recerca realitzada pels seus autors. D'altra banda, també s'ha aconseguit recollir de forma escrita, les històries fantàstiques de Sant Joan; unes històries que han perdurat durant segles al nostre poble, gràcies a la transmissió oral, de generació en generació.

En definitiva, us presentem sis relats que combinen la realitat i la ficció i ens endinsen en situacions viscudes per vilatans del nostre poble que han topat, en algun moment, amb fantasmes, bruixes o follets.

Així doncs, us vull convidar a descobrir aquest món fantàstic que el monogràfic d'enguany ens presenta, tot deixant volar la imaginació. Evadir-nos per un moment de la realitat i poder compartir escenes en què el fantasma d'en Joan Om ens visita al Pla de les Forques, les bruixes de Malatosca tornen a prendre vida o el vent ens porta la visita gens volguda del Follet entremaliat, pot ser un verdader plaer.

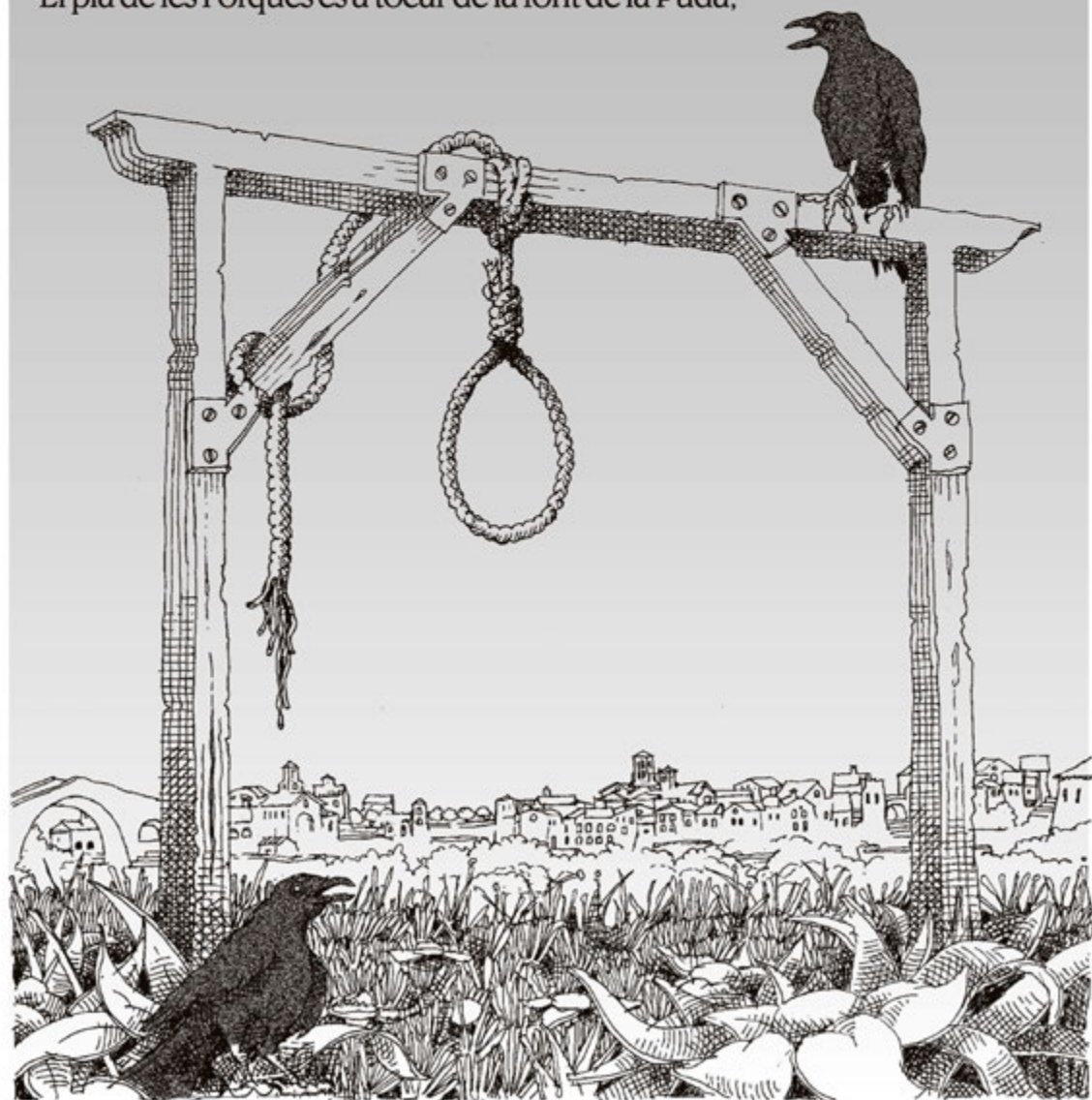
Només em resta desitjar-vos que gaudiu de la lectura d'Històries Fantàstiques de Sant Joan de les Abadesses i alhora que tingueu una molt bona Festa Major!

Ramon Roqué i Riu
Alcalde

El fantasma **F** del pla de les **F**orques

A mi, aquesta història, me la va explicar en Pau Orlina, veí de Sant Joan i home de bé, però d'un gran imaginació. Vull dir que no responc que sigui veritat, tot i que ell assegura que sí, i creua els dits i escup tres vegades i ho jura. Diu que ell ha vist més d'una vegada el fantasma del pla de les Forques.

El pla de les Forques és a tocar de la font de la Puda,

al final del tàlveg que forma el torrent. Ara és solament un pujolet solitari i bon xic misteriós, però abans era molt més gran i al cim hi havia un pla. I era allà on l'abat del Monestir hi havia fet posar les forques per a ajusticiar els malfactors.

Pujant Ter amunt, i a les envistes de la vila, aquestes forques es retallaven contra l'horitzó. Era com si crucifiquessin el paisatge. I als forasters que arribaven se'ls posava pell de gallina i un calfred els resseguia tota l'espina. I les mares mostraven les forques als fills, des del Vinyal, perquè mai no se'ls acudís de fer trapelleries que els poguessin conduir a una fi tan trista. Els ensenyaven les forques de lluny, perquè tothom tenia por d'acostar-s'hi.

Doncs bé, és d'aquest turó que, en nits tenebroses, surt una forma blanca, estiregassada i molt alta, que giravolta pausadament, i de vegades es caragola i gemega amb un udol allargassat i esfereïdor. Això sí, perquè aparegui el fantasma, ha de ser nit negra o, millor encara, tempestuosa.

En Pau diu que fa basarda, que ell s'hi ha estamordit i que una vegada li va passar arran i que l'alè que li eixia de la boca descendentada podia més que l'aigua de la font. Si mai hi vas, en una nit de llamps i trons, —em diu— vés-hi confessat i si pot ser no hi vagis sol. Més d'un que s'hi ha acostat per fer-hi barrila, n'ha sortit escaldat i no n'ha sigut mai més d'altre.

Aquesta història ve de molt lluny. Diu que era a mitjan segle catorze. Un dia es van presentar a l'hostatgeria del Monestir uns homes que venien de ponent. Duien hàbits de monjo i feien posat de bones persones. Parlaven una llengua forastera i es feien entendre en un mal llatí. Deien que volien consultar la gran col·lecció de llibres, tresor del cenobi i enveja de mig Europa. Varen ser molt ben rebuts, amb cortesia monacal, i van tenir les portes obertes. No es va saber fins molts anys després que eren falsaris i gent de mal viure.

Durant aquells dies es va cometre un crim dins el clos del Monestir. Bernat de Bellcaire, administrador i almoïner, va aparèixer assassinat i tots els diners que administrava desapareguts. No vulgueu saber l'enrenou que es va organitzar. L'abat va obrir una investigació i totes les sospites van recaure sobre en Joan Om, que feia poc que era hortolà dels monjos. En Joan era un home sorrut i de mal raure i que li faltaven dos dits de la mà esquerra. Ningú no sabia massa res del passat d'en Joan. Alguns deien que havia viscut a les Guilleries, on feia de carboner. Que havia estat casat i que la dona se li va escapolar amb un soldat del rei. Altres deien que havia estat hortolà a Santes Creus, d'on havia hagut de marxar perquè hauria format part d'una partida que havia tingut algunes topades amb els monjos de Poblet. El cert és que en Joan no inspirava gaire simpatia; tot i que s'havia fet amic del monjo administrador perquè, deia, mai ningú no havia fet créixer unes bledes tan gustoses a l'hort del costat de l'era d'en Serralta.

Ningú, però, no va sospitar dels frares de ponent, que al cap de poc van desaparèixer sense deixar rastre.

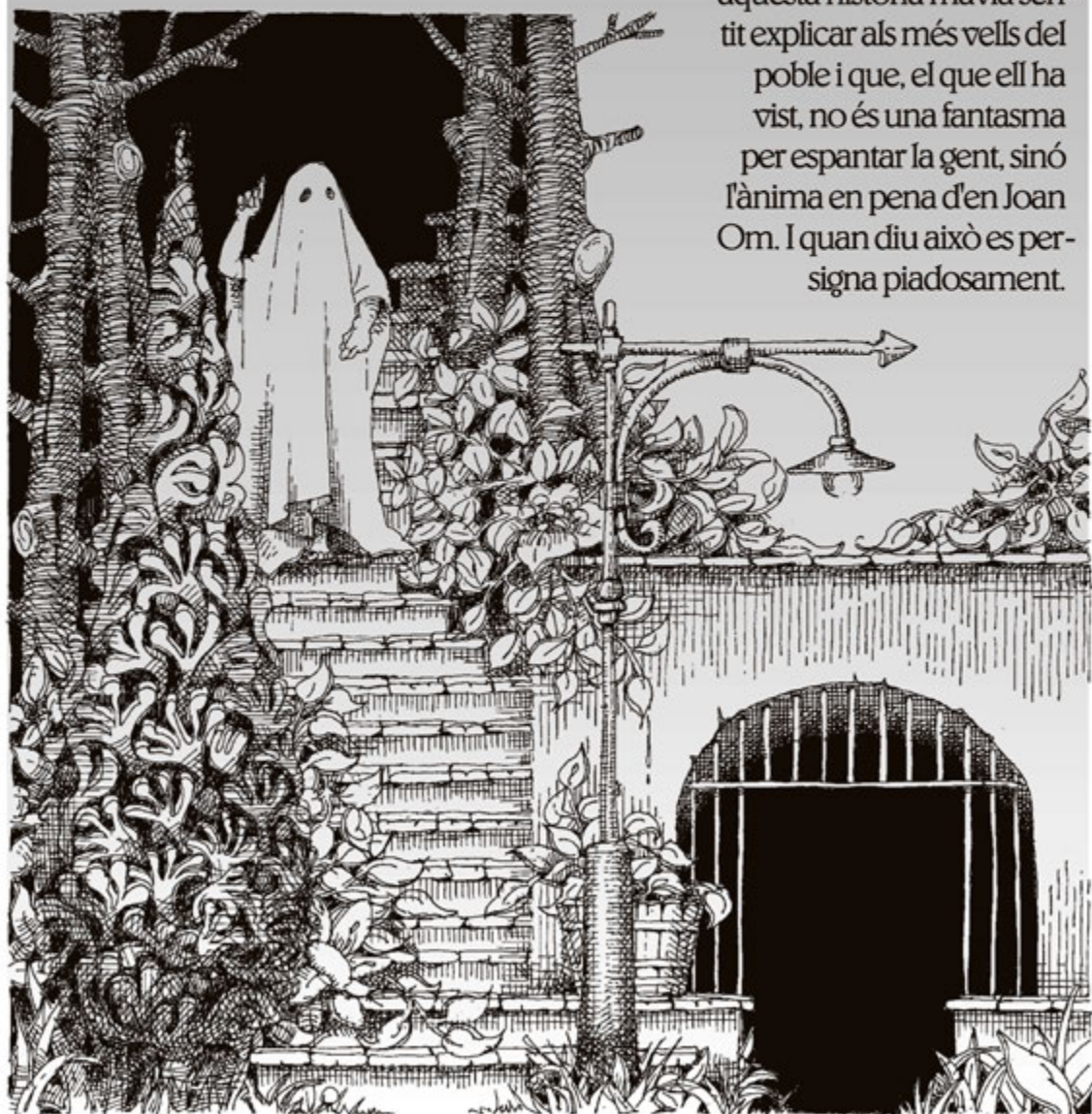
En Joan Om va ser jutjat, condemnat i penjat al pla de les Forques. De res no van servir els crits d'innocència que en Joan bramulava des de la presó. Abans

de penjar-lo en Joan es va dirigir a la comitiva de frares i agutzils i tafaners que l'acompanyaven i els va escopir unes paraules de terror: maleeixo l'abat i tots els monjos que m'han jutjat i tota la gent de la vila que m'odia i jo us dic que d'ara en endavant un escorpi us rautarà les entranyes i us sobrevindran mals que cap herba remeiera no podrà guarir i que la font que neix al peu d'aquest pujol es convertirà en aigua pudenta i que això durarà pels segles dels segles; i perquè no se'n perdi la memòria jo tornaré a recordar-vos la vostra injustícia totes les nits tenebroses.

I és des de llavors que a les nits de tempesta surt el fantasma d'en Joan Om que es passeja bruelant la seva innocència per tot l'entorn de la font de la Puda.

En Pau Orlina em diu que aquesta història l'havia sentit explicar als més vells del poble i que, el que ell ha vist, no és una fantasma per espantar la gent, sinó l'ànima en pena d'en Joan Om. I quan diu això es per-signa piadosament.

Les bruixes de Sant Joan

M

alatosca és un paratge bellíssim. El salt d'aigua, el gorg i el molí formen un conjunt que els pintors no es cansen de reproduir. Temps era temps, però, Malatosca era un niu de bruixes. I encara ara hi ha qui diu que alguna n'hi queda de ben amagada.

Algunes vivien en el gorg que hi ha davall del molí, sota l'aigua, i solament sortien de nits. Si feia lluna, el seu cos platejat llampejava de tal manera que aquells que les havien vist quedaven amb els ulls entelats per sempre. Diuen que en el gorg hi havia xucladors, i ai del que s'atrevia de banyar-s'hi: era engolit pels remolins i ja mai més no se'n cantava ni gall ni gallina. Algunes bruixes habitaven els fenents de les roques que envolten el paratge. I potser eren les més terribles. Treballaven de nits. I si baixaven a vila, pla! Calia tenir la casa protegida amb

cendra de romaní beneït, i els infants havien de dur penjolls i medalles i fer-los llepar sal, altrament les bruixes podien encomanar-los un terrible mal donat. I quan s'entestaven a congriar tempestes, feia feredat. És cert que, normalment, el

toc de les campanes les atuía i quan l'abat del monestir sortia a comunir, elles s'arronsaven i es cabdellaven sobre l'escombra i retornaven als seus cataus; llevat d'aquell dia que formaren un estol totes les bruixes de la comarca i, enfellonides, sense fer cas ni de campanes ni d'abats, van aterrar el cimbori del monestir. Minyons, quin daltabaix! Les cròniques parlen d'un terratrèmol devastador, però la veritat és que van ser les bruixes de la comarca, capitanejades per les del gorg de Malatosca. Després de la maltemp-sada, el poble, mig en runes, va quedar impregnat d'una sentor insuportable. Era la pudor de bruixes que abans d'actuar s'untaven les aixelles amb carn de penjat.

A la casa del molí, però, hi vivien una altra mena de bruixes. No us penseu, eren bruixes de debò, de les que saben fer encanteris, congriar unguents i, si calia, confegir malediccions. Però hi podies parlar i semblaven persones normals, un xic estrofolàries, però normals. Sí que la gent explicava que a les nits baixaven els bruixots d'Ogassa i que hi feien les seves festasses. Sobretot quan baixava en Sangfreda que era un boc-bruixot que vivia en un catau prop de la Font Gran. Home forçut i feréstec, molts l'havien vist córrer de nits i tenia totes les noies d'Ogassa i de Sant Joan ben esfereïdes.

A la casa de Malatosca, hi vivia una bruixa que no tenia gens de maldat. Era la bruixa Lena. Habitava el molí i la gent no li tenia cap malícia. Fins i tot, si calia, ensenyava les virtuts de la ruda i deia que menjar cent herbes verdes cada divendres era tan sa.

Un dia, entrant de fosc, en Sangfreda va baixar al molí. Solament hi havia la bruixa Lena. Ella que diu:

Menta i alfàbrega
ruda i valeriana
salven tota persona nada.
I ell que fa:
Més val l'orella d'ós
que ho cura i ho salva tot.

Va entrar a casa, varen sopar i al cap d'un temps la bruixa va anar de part. Sí que hi va haver un xic d'enrenou al poble, però la gent deia que tot això era cosa de bruixes i que ja s'ho farien. Es va avisar la llevadora, la qual, molt diligent, va deixar la bugada a mig fer, es tragué el davantal i s'encaminà cap al molí. La llevadora era molt servicial i no li feia res de tenir tractes amb tota mena de gent. Els del Monestir no la veien amb gaire bon ull, però ella feia la seva i mirava de fer-se un raconet.

El part va ser treballós, però la perícia de la llevadora va resoldre el cas i nasqué un infant, sa i adret, ros com un sol que no semblava pas fill de sa mare. La mare estava alegre de no dir, i va oferir a la llevadora una embosta de lleties i les hi va posar a la butxaca de la faldilla.

La llevadora no va dir res, però va pensar que era una paga ben galdosa per tant treball. Tornant a casa i passant el Ter va buidar la butxaca a l'aigua i remugava coses lletges de la bruixa i deia que no tornaria mai més al molí.

A la nit, a l'hora d'anar a dormir, i en

treure's la faldilla, va notar que a la butxaca hi havia alguna cosa pesant. Va mirar i va resultar que unes quantes lleties que no havien anat a parar al riu, s'havien convertit en monedes d'or. De moment va estar contenta, però es desesperava de pensar en el bé de Déu de lleties que havia llançat al riu. No pogué dormir de tota la nit. I així que es féu de dia va baixar al Ter a veure si hi trobava les monedes. Prou va recacejar amunt i avall, i removia les pedres, però no va trobar altra cosa que aigua i còdols.

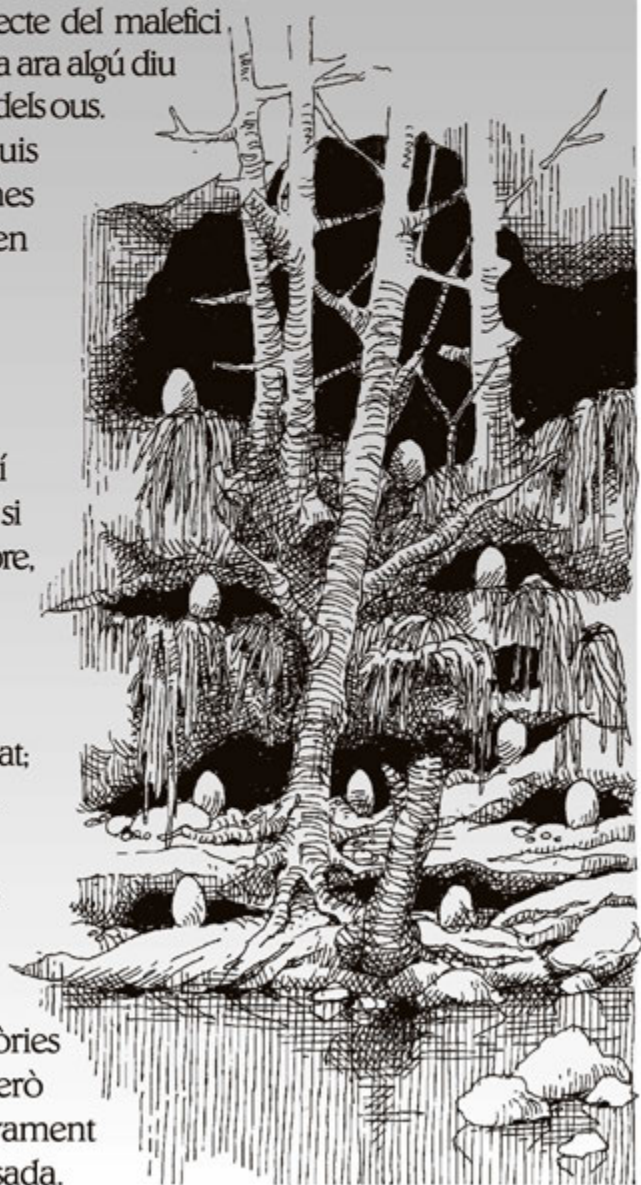
Si un dia us vaga i us arribeu a Malatosca, després de senyar-vos si teniu por, i de passar una estona asseguts en un pendís de marge, observeu: al voltant del que fou la bassa del molí hi ha, molt amagats, uns foradets. En aquests forats les bruixes hi colgaven un ou per cada malefici perpetrat. Mentre l'ou s'anava podrint, la persona que era objecte del malefici patia d'uns dolors terribles. Encara ara algú diu que en dies rúfols se sent la fortor dels ous.

I no cal que us parli dels trinquis que feien les bruixes a les cuines de les cases si era el cas que, en la llar de foc, no hi havien cremat la creu de palma beneïda.

I si voleu un sortilegi contra les bruixes i el terrible mal donat, aquí teniu una oració molt antiga, que si es diu tres vegades el matí i el vespre, té efectes immediats:

Mal donat, mal ignorat,
així quedis mort i escanyat;
torna-te'n a la casa d'on t'han portat;
rosega el cor del qui t'ha donat.
Que tot això sigui veritat
com Jesús en creu va ser clavat,
i com les tres persones
de la Santíssima Trinitat.

I no s'acaben pas aquí les històries de les bruixes de Malatosca. Però penso que ja n'hi ha prou, altrament aquesta contalla ja es faria pesada.

La Por

Fa molt temps d'això, però la por havia envaït la vila de Sant Joan. No sé si vosaltres sabeu què és la por. La por de què parlem no és solament aquella pertorbació de l'esperit davant d'un perill real o imaginari, sinó una veritable personificació d'aquest sentiment. La por era una cosa real, visible. No es podia tocar, però la notaves: a voltes era una ombra, de vegades una llum dins la fosca, o bé un seguit de llumenetes. I aquesta cosa es presentava de cop. El cert és que la por va embasardir una bona part de gent de la vila.

A la vila hi havia uns llocs que eren especialment aptes per a la por. I a tots hi van passar històries remarcables.

La por del carrer de les Mudes

Al costat del convent de les monges i sota cal campaner, hi ha el carrer de les Mudes. Un carrer sense cap porta d'entrada enlloc, però que abans de la guerra, quan el pont de la Plana encara no era fet, era un pas obligat per a tota la pagesia que vivia al dellà de l'Arsamala. I va ser abans de la construcció del pont que va passar un dels fets remarcables. Un dia, ja a hora foscant, el noi gran de can Rèbol sortia de vila, amb la burra lleugera de sàrries. Havia anat a vendre, a can Tatxé, quatre arroves de patates i en passar pel carrer de les Mudes, la burra va quedar travada de cop com si li haguessin clavat les potes a terra. De moment va creure que amb un parell de flingantades la cosa s'adobaria. L'ase, però, no es va moure ni poc ni molt. En Roc, que així es deia el noi, va engegar quatre renecs, algun de recargolat, i de sobte va veure al seu davant una ombra raríssima, una ombra que tenia un ribets de claror, una claror ara lilosa ara grogosa, i que no es movia, però que ara era més forta, ara no tant. La sang se li va glaçar. No sabia què fer. És la por, es va dir. Per fi es decidí a parlar-li, i mig quec com era, li va dir que si volia els diners que duia ja els li donaria, però que el deixés passar, que ja se li havia fet molt tard i que amb aquella foscor faria patir els de casa si no hi arribava aviat. I l'ombra clara ni es movia, ni deia res. En Roc va suplicar, es va esgargamellar dificultosament, va plorar i no va esgaripar més perquè la veu li va quedar encallada a mig canyot.

L'endemà van trobar en Roc abaltit i enterbolit, aclofat a un marge, i que solament sabia repetir una vegada i una altra la mateixa història de la por.

La burra pasturava a l'hort de les ànimes. La gent s'ho va creure i va estar qui sap el temps que ningú no passava pel carrer de les Mudes si era fosc. En Roc es va mig refer, però diuen que sempre més va tenir un aire esporuguit...

La por de la font dels Capellans

La Remei, filla de la Tuies, va arribar a casa trasbalsada, blanca com la cera i tota tremolosa. Ja era ben fosc. La mare, una dona arriada i que no estava de brocs, li va etzibar: -I doncs, què t'ha fet el sòmines del teu xicot? - El seu promès era en Guillem, fill de casa bona, però un xic encantadet. La Remei no deia res, només de tant en tant tenia el singlot. Al final va esclatar: -Ha estat la por, mare, ha estat la por.- I de mica en mica es va descabdellar. Diu que eren amb Guillem prop de la font dels Capellans i que de dintre de la font sortia una llum intermitent que feia giravoltes i que se'ls acostava i se'ls allunyava i que tots dos s'han espantat molt i que han fugit corrents.

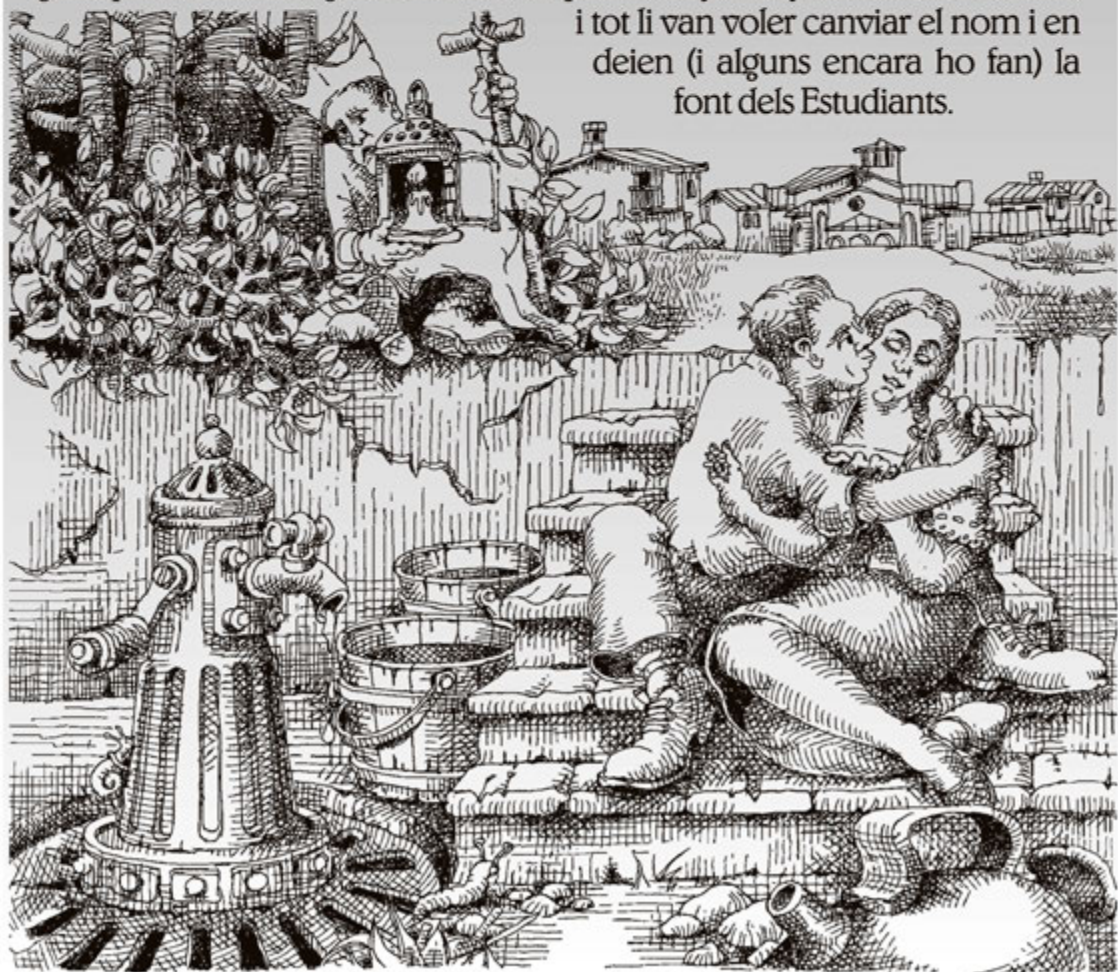
La font dels Capellans és a tocar del pont de les Mentides. És una font que,

per arribar-hi, has de baixar unes escales, i que, diuen, que l'aigua és molla, que no cou bé els cigrons i que té un gust àcid. Però com que es troba en un lloc discret, els enamorats hi anaven a declarar-se amor etern.

L'endemà tot el veïnat parlava d'en Guillem i la Remei, i es va anar sabent que a d'altres parelles els havia passat el mateix.

A la part vella de la vila, hi havia un grup de galifardeus, atrevits i bon xic mal educats i que havien pres el nom de "Els del Trago" i que es dedicaven a barallar-se salvatgement amb un altre grup anomenat "Els del Raval". Doncs bé, aquest grup es va decidir a anar a buscar la por de la font i a encarar-s'hi. I un bon dia ho van fer. I, diuen, que en van treure l'entrellat. La història que expliquen és potser inversemblant i molts no se la creuen, però hi ha qui jura i perjura que és pura veritat. Diu que van enxampar el vicari del poble, que era molt zelós de la moral pública, amagat rere unes mates i amb una màquina a les mans que funcionava amb piles i que feia lluminositats intermitents.

La veritat és que des de llavors no va tornar a aparèixer la por a la font. La gent, però, li havia agafat mania i va quedar anys i anys abandonada i fins i tot li van voler canviar el nom i en deien (i alguns encara ho fan) la font dels Estudiants.

La por de la carretera de Surroca

Molta gent de la vila sap on és el revolt de les Cadenes. És un retomb de la carretera d'Ogassa, prop de Toralles, sobre d'un talús força pronunciat. Potser, però, no saben d'on li ve aquest nom. Ara us ho dic.

Feia poc que havia acabat la guerra. Les noies de Surroca i bona part de les masies veïnes treballaven a ca l'Espona. Atès que la fàbrica feia tres torns, sempre hi havia les que feien el torn de nit. A sol post, a l'hivern, el camí de Surroca es fa tenebrós gairebé de sobte. Per il·luminar-lo, les noies lligaven caps de fil sobrer a la punta d'un bastó. Els untaven amb oli o petroli i així, amb torxes enceses, feien via. Les torxes s'apagaven sovint i espurnes de fil rodolaven enceses per terra. Una vegada, ja se'ls havien apagat les torxes, les noies caminaven molt juntes i de bracet i així es sentien més protegides. De cop veuen al davant una mena de llençol esfilagarsat i amb contorns fosforescents. Queden paralizades. El núvol blanquinós fa giragonses i se'ls acosta amb una remor de cadenes que hauria corglaçat el més valent. I s'acosta i s'acosta. Una va xisclar, una altra sanglotava, i totes agafades van intentar fugir, i totes van rodolar marginals avall. En voleu de genolls ensangonats, de muscles desllorigats i de vestits esquinçats! Les pobres noies van estar vuit dies de baixa.

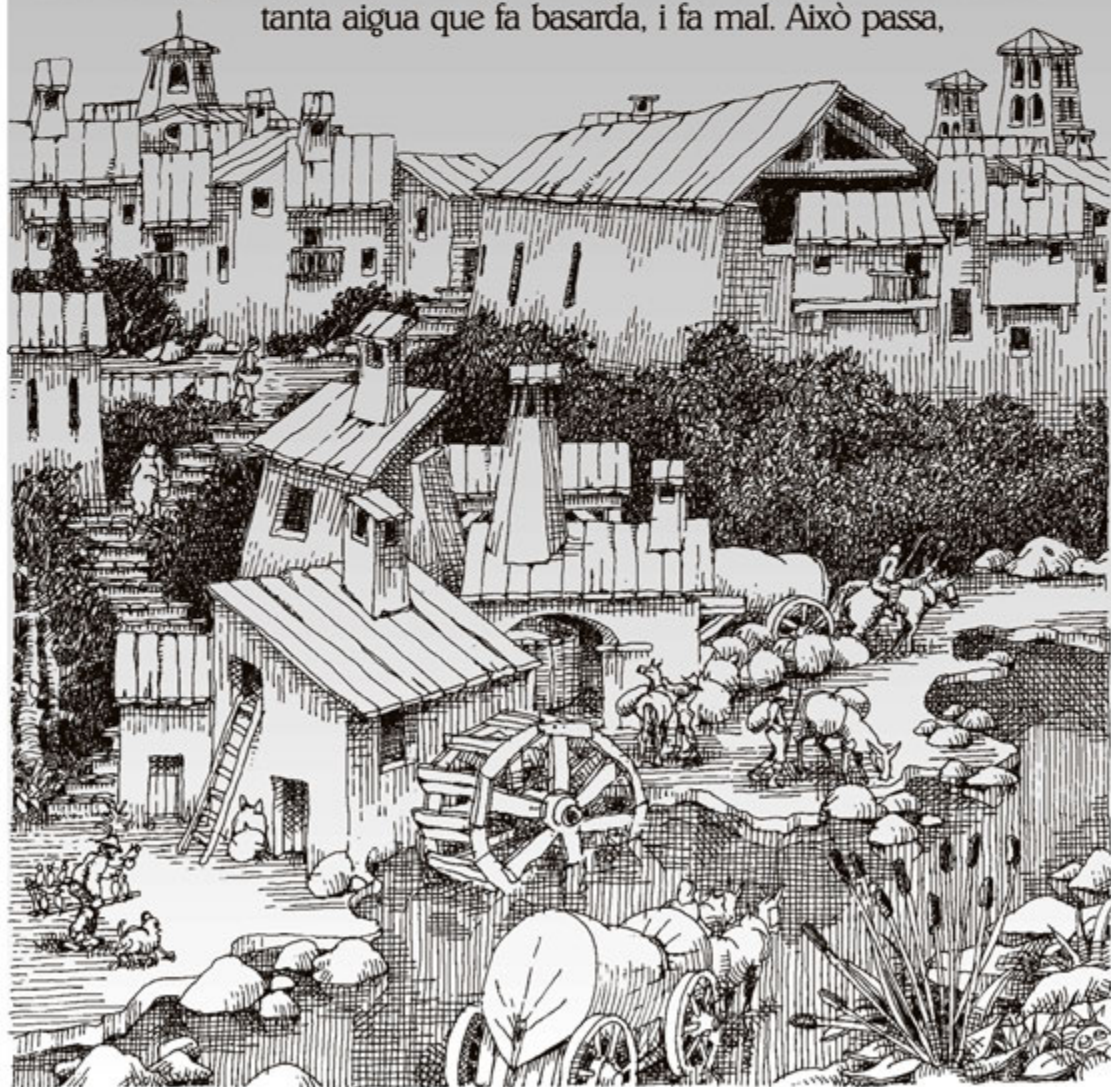
I d'aquí ve el nom de "revolt de les cadenes".

Encara avui, quan la gent ja no creu en aquestes coses, hi ha qui diu que, en passar per aquest retomb, ho fa apresadament perquè més d'un cop ha sentit com un llunyà ressò de cadenes.

El molí del Palé

En Jaume Palou era l'amo del molí del Palé. Era un molí de guix i, junt amb el forn per a coure la pedra, ocupava tot l'espai que hi ha sota l'era d'en Serralta fins al riu, i el magatzem s'allargava tot el tros del que ara és l'hort de can Rudes. És a dir, tot l'entorn de la font d'en Roca. El lloc era bo, fora muralla, però quiet, assolellat i en Jaume n'estava molt satisfet. Ell fornia de guix i calç per fer l'argamassa de totes les construccions de la vila i rodalies. És clar que l'Arsamala, que li passa just a llepar-li els peus, de vagades es boteix amb tanta aigua que fa basarda, i fa mal. Això passa,

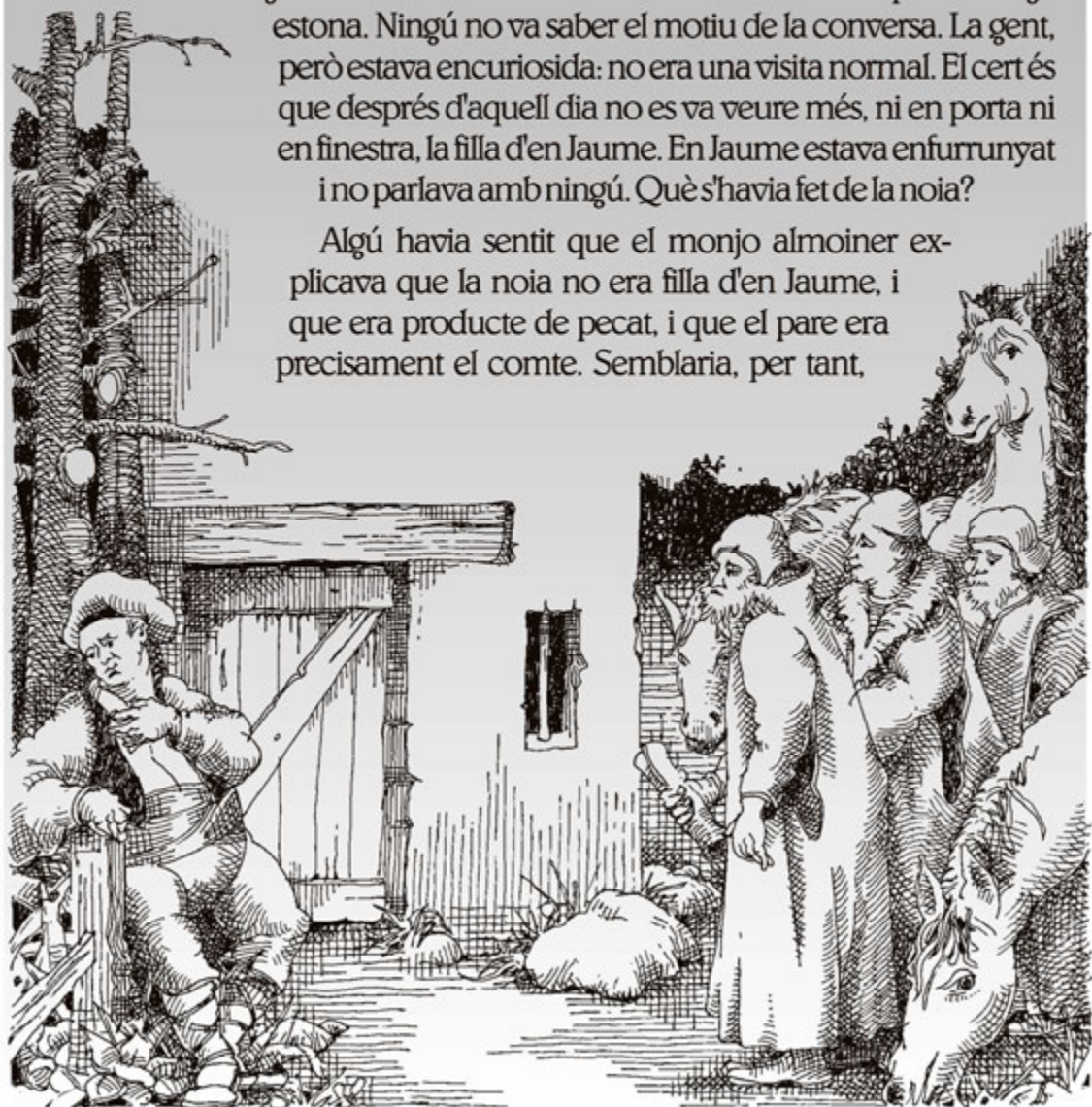

però, molt de tant en tant. En Jaume pensava que, com que ja va ser el darrer any, ara ja trigaria temps a haver-hi cap altre terrabastall. És cert que una part del guix ja mòlt, va anar aigua avall; però, enguany, ja tornava a tenir ple el carregador.

En Jaume era vidu i tenia una filla casadora, bonica com un sol. Sovint l'ajudava en les feines d'ensacar i sovint en sortia emblanquinada. Era juganera i tenia un riure clar. Vivien a redós del molí en una caseta rònega, però que ell mateix havia apariat.

Un dia, en Jaume va rebre una visita misteriosa. Era hora foscant, i van arribar davant del molí tres cavallers que muntaven un esplèndids cavalls. Els cavallers digueren que venien de part del comte de Cerdanya. El comte era germà de l'abat. En Jaume els féu entrar i van parlar llarga estona. Ningú no va saber el motiu de la conversa. La gent, però estava encuriósida: no era una visita normal. El cert és que després d'aquell dia no es va veure més, ni en porta ni en finestra, la filla d'en Jaume. En Jaume estava enfurrunyat i no parlava amb ningú. Què s'havia fet de la noia?

Algú havia sentit que el monjo almoiner explicava que la noia no era filla d'en Jaume, i que era producte de pecat, i que el pare era precisament el comte. Semblaria, per tant,

que els tres cavallers s'haurien endut la noia a casa del pare, ja penedit i confés i que potser la ingressarien en algun convent. I deia que gràcies a l'abat, el comte havia obtingut el perdó de Roma, a canvi, això sí, d'una còngrua donació tant a ell com al monestir de Sant Joan.

Altres, però, no ho veien pas així, sobretot la vella Serena, que vivia sobre muralla i des de casa podia espiar tot el que passava al molí. Diu que ella va estar a l'aguait fins que els tres cavallers van marxar, i que no els acompanyava ningú més. I que a la nit va sentir uns crits esgarrifosos que podien ser de la noia. Ella estava segura que havia passat una cosa terrible.

En Jaume es tornava cada dia més bròfec i es fonia i ningú no sabia per què.

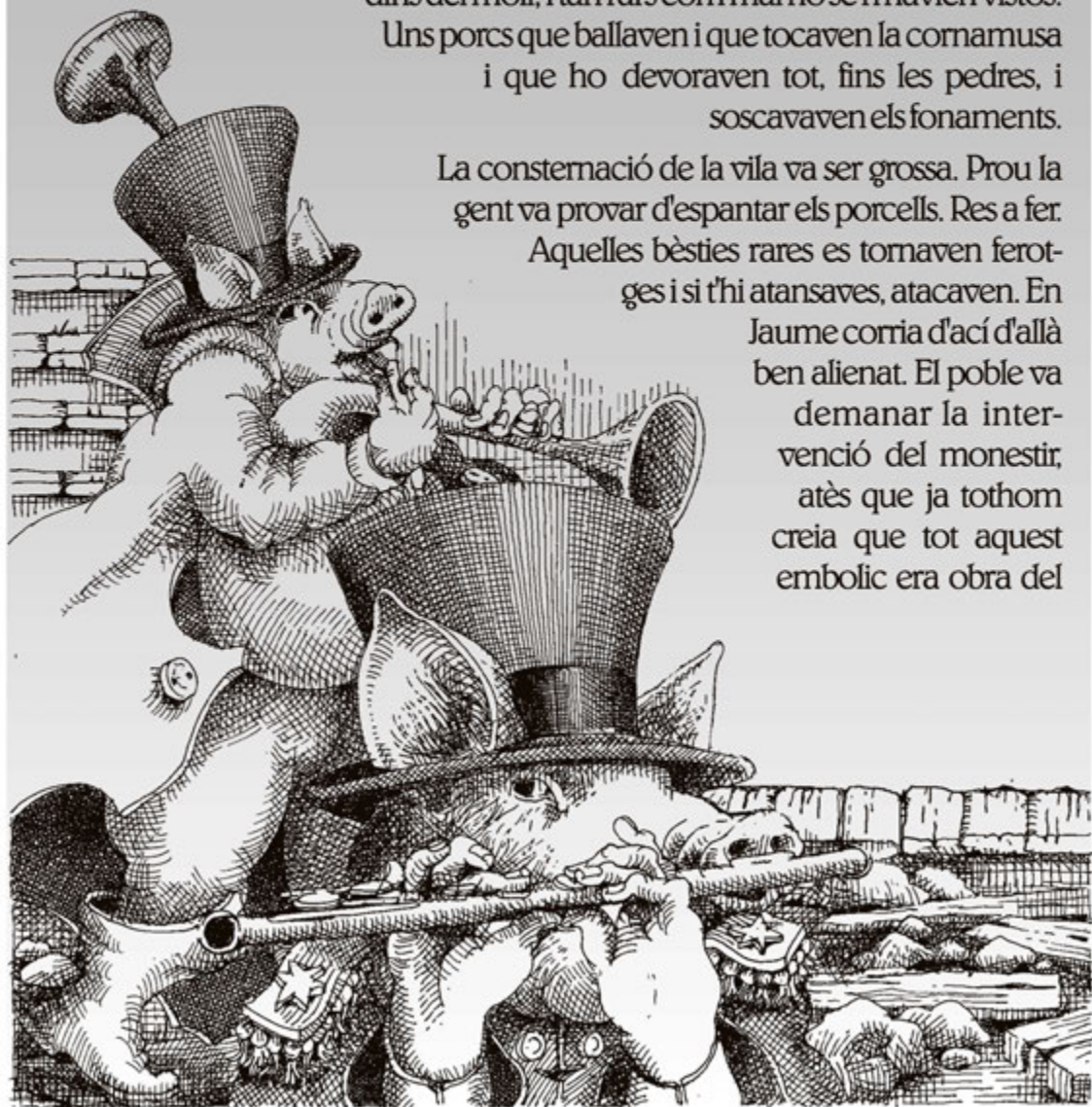
Fins que va passar una cosa estranyíssima: va aparèixer un ramat de porcs dins del molí, i tan rars com mai no se n'havien vistos.

Uns porcs que ballaven i que tocaven la cornamusa i que ho devoraven tot, fins les pedres, i soscavaven els fonaments.

La consternació de la vila va ser grossa. Prou la gent va provar d'espantar els porcells. Res a fer.

Aquelles bèsties rares es tornaven ferotges i si t'hi atansaves, atacaven. En

Jaume corria d'ací d'allà ben alienat. El poble va demanar la intervenció del monestir, atès que ja tothom creia que tot aquest embolic era obra del

dimoni. L'abat hi va enviar un monjo exorcista acompanyat d'un parell de llecs. Hi van anar de bon matí. Era hivern. Van resar totes oracions i van fer totes les creus que mana el ritual en aquests casos, tot i que a causa del fred el llati sortia mastegat i la gesticulació tremolosa. Enllestida la feina, es van atansar al forn que encara fumejava per desentumir els dits.

Els esguèlls de la baconada continuaven eixordant.

Va ser llavors que de la fumarel·la blanquinosa del forn va eixir-ne una mena d'estel amb cua, lluminós i transparent. Els clergues es fregaven els ulls i no s'ho creien. La vella Serena, que, ja ho sabem, sempre ho espiava tot, va ser la primera d'espantar-ho. I la por es va apoderar dels vilatans. Uns es van refugiar al monestir, altres es tancaren a casa amb balda i forrellat. I es veu que l'estel lluminós es va anar enfilant cel amunt. Alguns ja parlaven de miracle, altres afirmaven que era l'esperit de la noia desapareguda. El cas és que tothom defugia el molí. Ningú del poble s'hi va voler acostar. Els porcs van enllestir la feina i el molí va desaparèixer. L'abat va manar que no es parlés més del cas.

Van passar els anys i solament n'ha quedat el nom i la llegenda.

Encara ara, però, gent ben assenyada afirma que en algunes nits molt negres, es pot veure, prop del riu, tocant als safareig públic de sota la font d'en Roca, unes llumenetes blanquinoses que s'enfilen i desapareixen.

El Follet

Quan la Nieves de can Moreta parlava del follet, se li tras mudava la cara i se li posava un rictus un xic espantat a la comissura dels llavis. Aquell pes que havia sentit damunt del pit, i aquell ofec i aquell esbalaïment que la deixava immobilitzada, no l'oblidaria mai. Ara ja feia anys que el follet no la visitava, des del dia que, traient forces de flaqueza, li va etzibar: "encara no marxes?".

El follet solia venir de nit, embolcallat en ràfegues de vent, i així no se'l veia ni se'l sentia. Algú l'havia notat com si fos un objecte pelut que s'ajocava damunt del pit i que duia una cua trenada i era com si tingués ales; i diu que si el podies engrapar, cosa difícil perquè era molt àgil, i el rebaties contra la paret, trigava qui-sap-lo a tornar.

La manera més fàcil d'evitar-lo, però, era posar un plat ple de mill a la tauleta de nit. El follet, sense voler, el trabucava, i com que no volia que la seva presència fos reconeguda per res, s'afanyava a recollir els grans d'un a un i deixar-ho tot exacte de com era abans. Això li suposava una feineda de no dir, i, escarmentat, ja no tornava. De totes maneres aquesta estratègia no sempre tenia èxit. I en cas de fracàs, el pes angoixant damunt el pit, es feia encara més insuportable.

El follet era com un diablet entremaliat. Li agradava de jugar. La Montserrat de can Quelic explicava que el follet sempre duia una pedreta arrodonida i de color blau marí i que la feia rodar pel trespol i així ell s'ho passava bé i estamordia els estadants. Si mai algú, però, hagués estat capaç d'arrabassar-la-hi, ja podia saltar d'alegria, perquè suposava que al llarg dels anys tindria diners i salut. Ella, deia, que una vegada va estar a punt d'agafar-la-hi, però que se li va esmunyir escales avall, i com que l'escala era vella i fosca –vivía en un pisot encofurnat darrere de l'Abadia– no la va pas trobar mai. Ella creia que aquella pèrdua li va comportar moltes desgràcies: se li va morir l'home i van haver de viure sempre més en aquell forat soles, la filla i ella, tot i que era neboda del bisbe Soler.

La noia gran de Maspedrer també era visitada sovint pel maleït follet. Es veu que quan el follet marxava li clavava tres cops de pota al pit que li feien perdre l'alè. Ella deia que es va deslliurar d'aquestes tan molestes visites encomanant-se a sant Guri, que se celebra el quatre de novembre, i que ella i poques persones més sabien que era especialista contra el follet. I això –deia– no es pot dir gaire perquè els sants, si s'usen massa, perden virtut.

Les malifetes més impressionants que cometia el follet, eren contra els pastors i els seus ramats. No se sap perquè, però eren l'objecte preferit de les seves dolenteries. Quan els follets se les havien contra un ramat d'ovelles, les pobres bèsties frisaven, botaven, belaven com si fossin possesses, i saltaven les tanques dels orris i tenien la llana tota feta manyocs. I res no hi valien els crits dels pastors ni els lladrucs dels gossos.

Una vegada que l'eguassada de la Serra feia nit al peu del Taga, prop de la font del Freixe, va patir l'investida del follet.

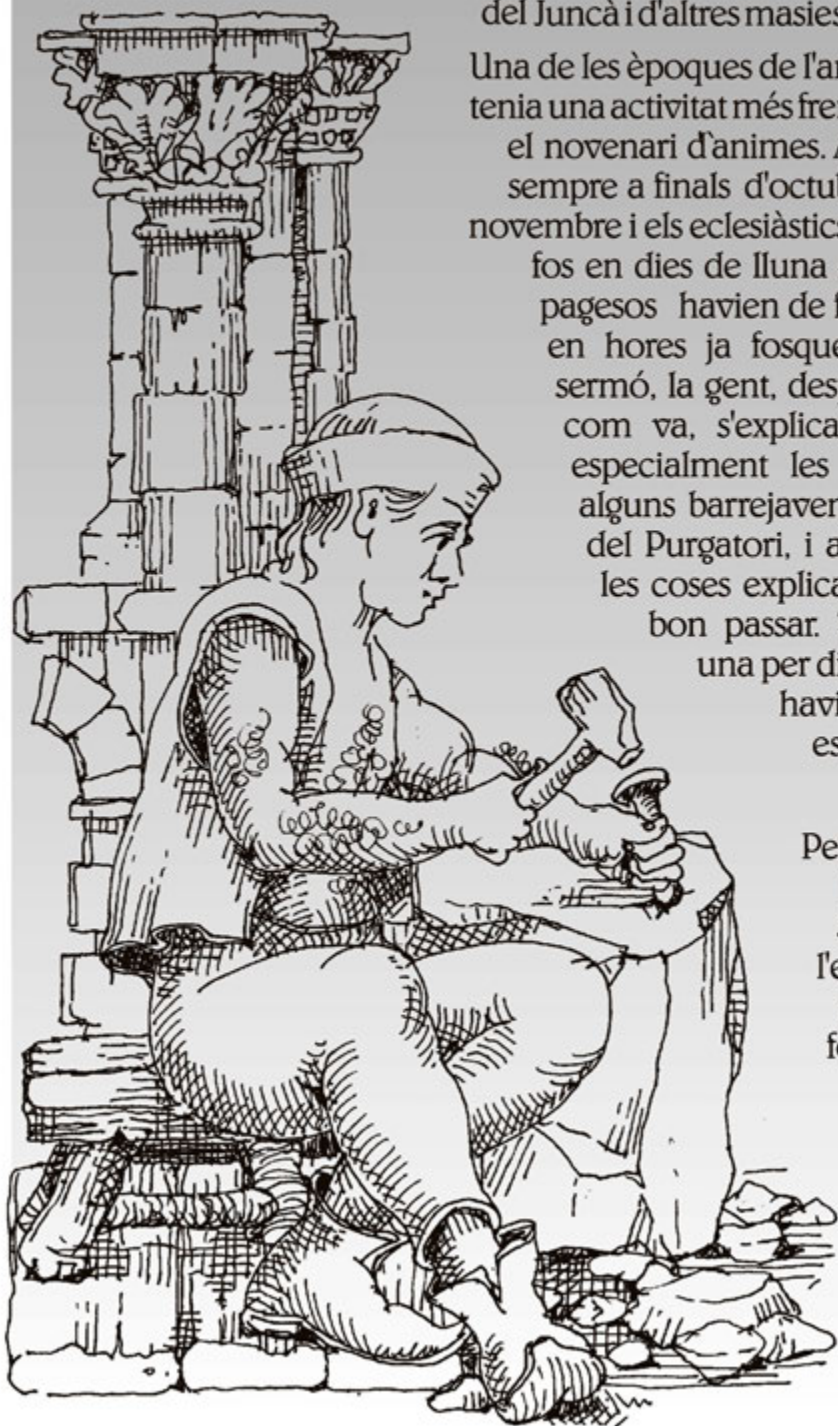

El pastor va sentir un eguinar i un piafar dels animals, en plena nit, que feia basarda. No va gosar ni moure's, i a la matinada va trobar totes les eugues amb la crina i la cua trenades, i tan nervioses que va témer que no marxessin d'estampida i que ja no les aconseguís més. I això deu ser veritat de veritat perquè molts vells del poble recorden que també contaven coses semblants els pastors de la Batllia i del Juncà i d'altres masies.

Una de les èpoques de l'any en què el follet tenia una activitat més frenètica, era durant el novenari d'animes. Aquests dies eren sempre a finals d'octubre o primers de novembre i els eclesiàstics procuraven que fos en dies de lluna clara, atès que el pagesos havien de fer cap a l'església en hores ja fosquejant. Sortint del sermó, la gent, després del com ve i com va, s'explicaven les facècies, especialment les del follet i que alguns barrejaven amb les ànimes del Purgatori, i així semblava que les coses explicades eren de més bon passar. Tothom en tenia una per dir. Els jovenets que havien anat a sermó, escoltaven atents i vivien atemorits.

Pels volts de Nadal, la cosa minvava. Semblava com si l'estol d'àngels del pessebre hagués foragitat dimonis i follets i tots els éssers malèfics.

Els santjoanins havien tingut una manera molt adient de deslliurar-se de la desven-

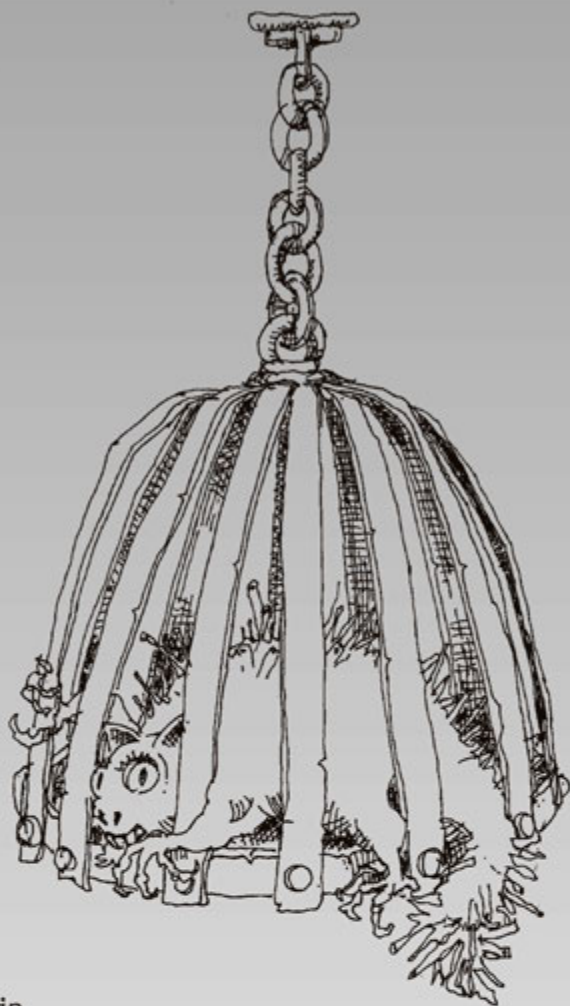
tura del follet. Era un costum que s'ha perdut del tot i gairebé ja no en queda ni record. Però vés a saber si algun dia l'haurem de recuperar.

La història és aquesta: Quan es construïa el monestir, l'escultor dels capitells treballava a la pedrera de can Camps, a Ogassa. Li agradava d'afaiçonar aquella pedra vermella. El cas era, però, que feia molts dies que no podia dormir tranquil. Cada nit el visitava el follet que tant li podia engrapar el pit i el mig ofegava, com li feia una mena de pessigolles desagradabilíssimes sota la barba. Ara li rebatia els porticons i el despertava amb un surt, ara arrossegava per les golfes de la casa on vivia un rastell de cadenes i ferragots que

haurien erigit el més valent. En Joan Crispell, que així es deia l'escultor, era, però, forçut i de mena decidida, i no va parar fins que un dia el va enxampar per la cua i el va poder veure cara a cara. I per a deslliurar-se'n el va esculpir en un capitell. Aquell follet va quedar empresonat en aquella pedra i ja no en va poder escapar mai més. Aquest capitell el podeu veure encara a l'entrada del claustre de Sant Mateu.

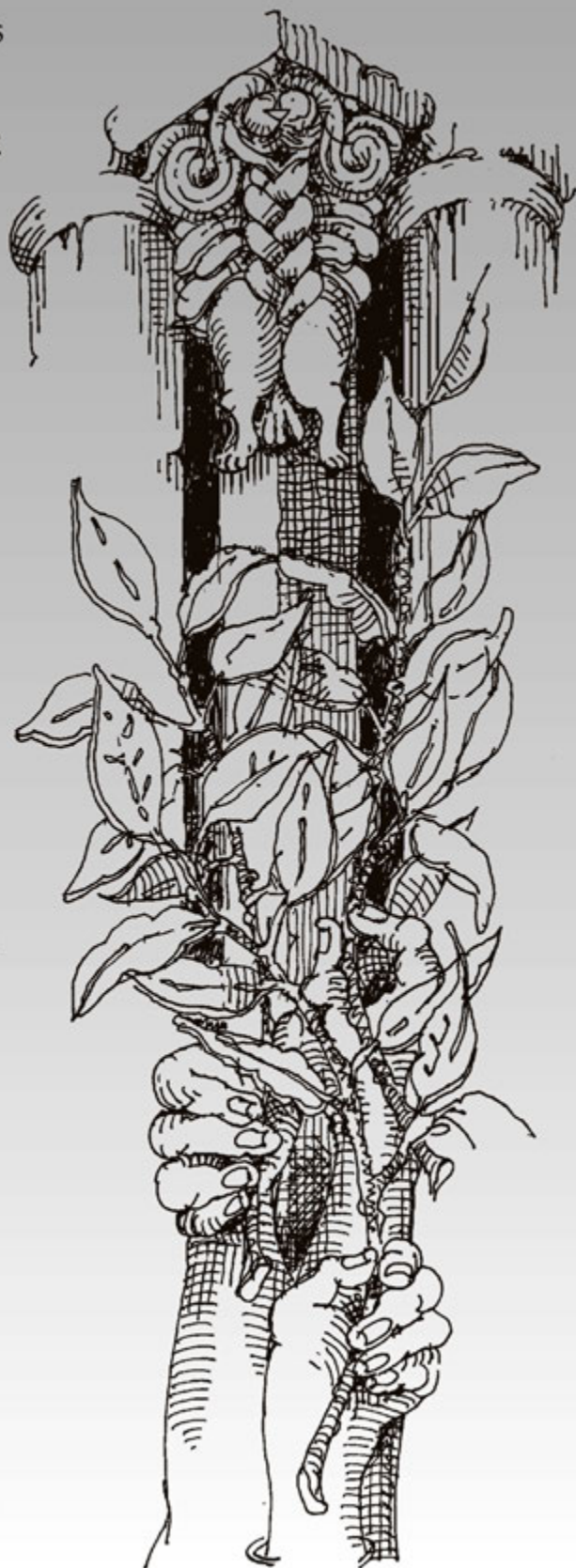
Quan en Joan Crispell va col·locar la representació del follet a l'entrada del claustre, va ser una commoció de tots els pocs habitants que llavors tenia la vila. Tothom es volia deslliurar del follet. Acudien davant del capitell amb rams de llorer beneït que refregaven contra la imatge i que després cremaven a la llar de casa. Fins i tot el monjo sagristà hi va posar un escambell perquè tothom pogués arribar-hi.

El guariment més comentat fet gràcies al capitell va ser el de la filla de la Margarida Xipell. La nena tenia solament set mesos i ja en feia un que de

nits no dormia. Despertava tots els de casa amb un xisclets aguts i allargassats i tenia unes convulsions que feien estremir. La mare es marfonia al costat de la filla. Sort en van tenir de la vella Cisca que va assegurar que tot el mal venia d'un follet estrafolari que atacava criatures. Es van posar d'acord: van embolcallar el fill, van ruixar-li els vestits amb aigua beneïda i es van atansar al claustre de Sant Mateu a visitar el capitell. Allà la Cisca, que era mig bruixa, va fer unes cerimònies i rituals amb llorer i cera beneïda. El cas va ser que la nena, al cap de tres dies, dormia com un àngel.

Ara fa molt de temps que el follet no actua. O almenys ningú no en vol parlar gaire. Si pregunteu als més vells si creuen en el follet, el més probable és que us responguin: –mira, jo no hi crec ni hi descrec–. Alguns encara li tenen por, d'altres diuen que ha desaparegut per sempre. Jo, però, no me'n refiaria pas i tindria a mà els grapats de mill, necessaris per a foragitar-lo, i les espelmes beneïdes el dia de la Candelera. I de tant en tant faria una respectuosa visita al capitell de la porta del claustre de Sant Mateu.

Els Esperits

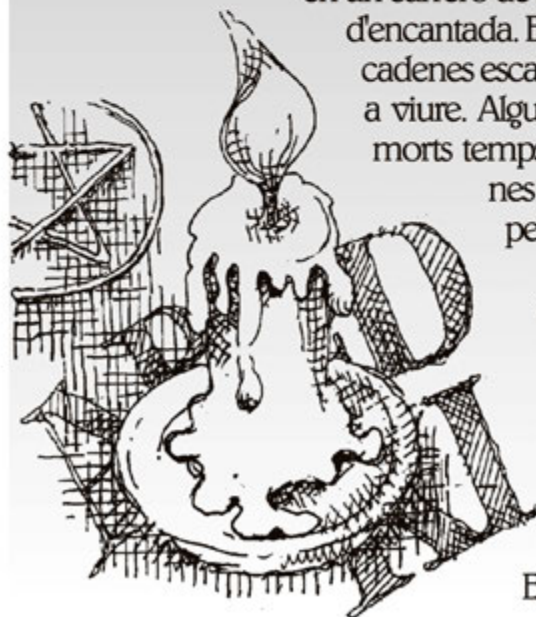
La senyora Mendi, resident a Barcelona i estiuellant de sempre a Sant Joan de les Abadesses, havia llegit tot un seguit de notícies referents a la gran mèdiom europea Helen Dunkam. Dunkam tenia contacte amb els esperits a través d'un espectacular ectoplasma que li eixia de la boca. Això va despertar en la senyora Mendi una mena de neguit i la va dur a la certesa que ella també tenia poders i també podia ser mèdiom. S'informà i s'aplicà a llegir el llibre d'Allan Kardec "El llibre dels esperits". Ben informada, va iniciar les sessions d'espiritisme. Va tenir un cert èxit amb els veïns. Això la duqué a mig professionalitzar-se, encara que secretament, atès que aquestes pràctiques no eren ben vistes.

La senyora Mendi va adquirir una taula "oui-ja". Aquesta taula que conté l'abecedari i un seguit de nombres, és imprescindible per a posar-se en contacte amb els esperits. La taula li costà bons calerons, tot i que era de segona mà, perquè el venedor li assegurà que una vegada l'havia usada la cèlebre Dunkam.

La senyora Mendi va voler estrenar la taula. I com que ja érem pel juny i l'estiuell a Sant Joan era a tocar, va decidir que l'estrenaria a Sant Joan.

La vila de Sant Joan és polida i discreta. I els esperits d'ultratomba hi tenen una tirada relativa. No vull pas dir que no la visitin de tant en tant, i fins i tot trobareu en un carreró de la part vella una casa que té l'anomenada d'encantada. Es veu que algunes nits hi ha un batibull de cadenes escandalós. El cas és que ningú no hi vol anar a viure. Alguns expliquen visites de parents llunyans, morts temps ha, els quals demanen sufragis i almoines a fi d'acabar de netejar les seves ànimes pecadores. Però tot és molt discret i ningú

no gosa dir-ne gaire res. I si els parreu d'aquestes coses, marxaran d'estudi i us parlaran de la casa encantada de Molló. Fins i tot la tia Erundina que vivia en uns baixos de ca l'adroguer, i que tenia conferències sovintejudes amb els misteris i que d'aquestes coses en sabia un niu, no en parlava gairebé mai. La tia Erundina tenia fama de fer desaparèixer

tota mena de coses, sobretot joies. Ella deia que devien ser les garses. La gent deia que era una bruixa de debò, que feia coses molt estranyes, que tenia poders. El cert és que quan anava a casa d'alguns parents que tenia al poble, tots intentaven de treure-se-la de sobre així que podien. Encara ara algú explica el daltabaix que hi va haver a can Puig del Sol el dia que els va demanar de quedar-s'hi a dormir. L'espant va ser dels grossos. Un cop instal·lada a la cambra de dalt, els de la casa es van arraulir tots en una sola habitació i no van aclucar

ull de tota la nit. En voleu de sorolls estranys i d'espetecs dels batents de les finestres! Sobretot a partir de mitjanit, cada fressa els feia venir com un esvaniment...

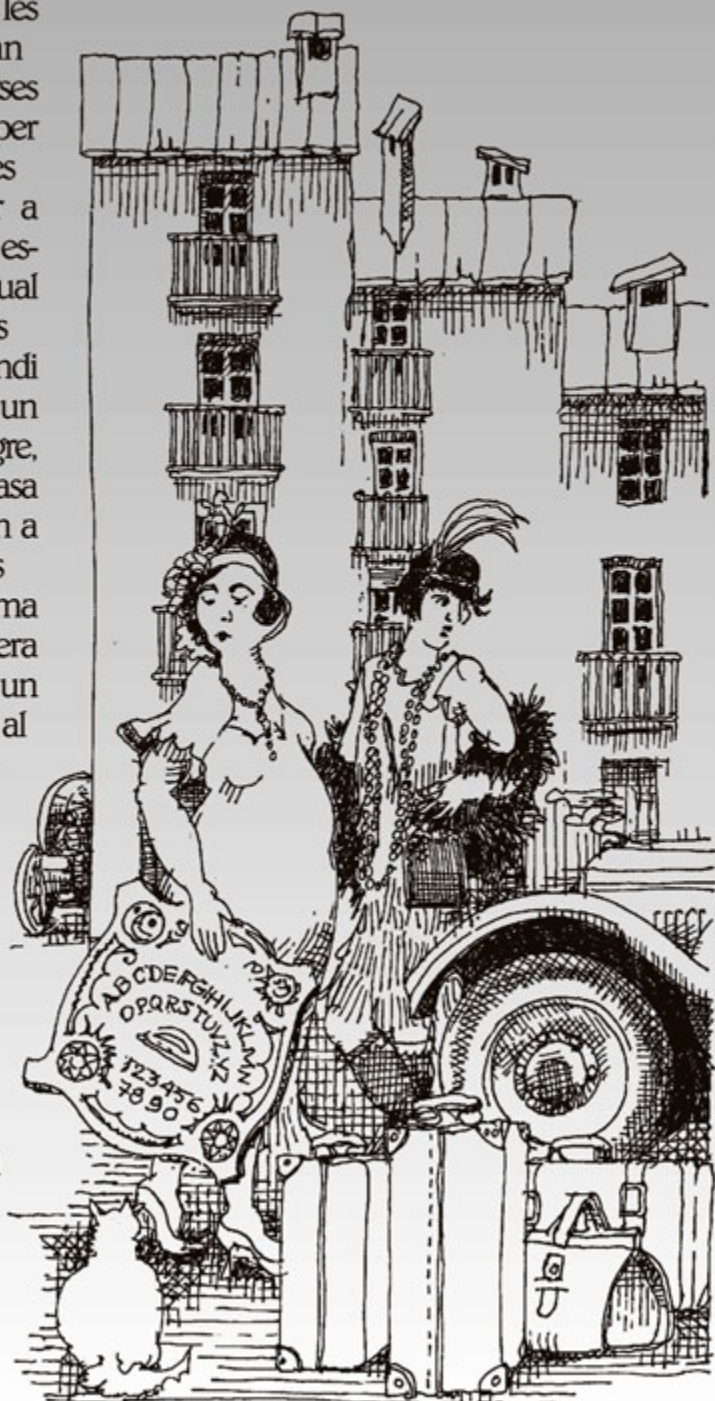
Però ara ens hem distret i hem d'explicar la història de la senyora Mendi. La senyora Mendi i la seva taula "oui-ja" van arribar al poble. Es van instal·lar al pis habitual, que era un tercer pis, des del qual es veia tota la façana daurada del monestir. Van instal·lar la taula en una petita habitació fosca. L'endemà la senyora Mendi va fer les visites d'arribada habituals a les amigues de sempre, acompanyada de la seva reneboda, que era una artistassa i que es feia dir Alicia de Flor de Lis. Van visitar, és clar, les germanes Blancafort, les quals van demostrar un interès fora mesura per la taula "oui-ja". Elles desitjaven amb tota l'ànima poder parlar, ni que fos confusament, amb el papà. I sense gaires preàmbuls van demanar una sessió, com més aviat millor, i així estrenarien la taula.

Les tres germanes solteres Blancafort, eren piadosíssimes, i

de seguida els va assaltar el temor que potser farien una cosa incorrecta, prohibida per l'Església. L'eclesiàstica tenia el monopoli del més enllà, i anatematizava tot el que intentés de prendre-li l'exclusiva. Però era tan fort el desig de parlar amb el papà que es van arriscar: van acordar de fer una sessió, només per a elles, el proper divendres, i d'una manera totalment secreta.

Va arribar el divendres i les germanes Blancafort van sortir de casa a hores diverses i van fer cap a ca la Mendi per carrers diferents. Totes tres abans d'entrar van mirar a dreta i esquerra i es van esquitllar amb rapidesa inusual escales amunt. A dalt els esperava la senyora Mendi tota vestida de negre, amb un vel transparent, també negre, que li tapava la cara. La casa feia olor d'encens. Entraren a la cambra fosca només il·luminada per una espelma vacil·lant. La taula "oui-ja" era al mig, al damunt hi havia un got de vidre trabucat i, al voltant, les quatre cadires del menjador. Totes quatre s'assegueren i la senyora Mendi va iniciar la sessió amb la lectura d'un fragment de la Bíblia en castellà, que sempre fa més tropa, i va manar que totes toquessin el got amb el dit índex de la mà dreta. Les germanes tremolaven d'emoció. De cop, la mèdium va cridar: -ets aquí?- i després d'un perllongat silenci es va sentir -toc, toc-. La més jove de les germanes va cridar: -papà,

papà!— i el got de vidre es va moure d'un cap de taula a l'altre. La germana gran plorava i la mitjana maldava treballósament per treure's el mocador de la butxaca dreta amb la mà esquerra. I ara la porta de la cambra es va anar obrint lentament sense que ningú no l'empenyés. I va apareixer, voleiant, una mena de gasa blanca. —És el nen!— van dir les tres germanes alhora. (El nen era un germanet que se'ls havia mort abans que no tingués ús de raó. I aquest albat havia marcat tota la vida dels Blancafort). Això va ser massa, i els desmais es van succeir per ordre cronològic. L'última en desmaiar-se, la germana petita, va caure, a pes mort, sobre la preciosa taula "ouija" la qual va quedar tan malmesa que va quedar inservible i amb la necessitat d'una reparació difícil i cara.

Això va suposar tal terrabastall que tot el veïnat se'n va assabentar. I la veu va córrer, i la gent en parlava baix baixet, i la senyora Mendi, un cop a dobada la taula, cada dia va tenir més èxit. Per apaivagar la cosa, fins i tot el senyor Rector va tirar els fets trona avall i per la Festa Major va llogar un predicador d'anomenada perquè expliqués la teologia del més enllà.

El temps, però, tot ho esborra. I els esperits han continuat visitant la vila de Sant Joan de les Abadesses d'una manera molt discreta.

Actes Litúrgics

De l'1 fins al dia 8 de setembre

Novena al Santíssim Misteri
19:10 h Rés del rosari.
19:30 h Missa i cant dels goigs.

Dissabte, 8 de setembre

14:00 h Repicament general de campanes.
20:00 h Missa de vigília.

Diumenge, 9 de setembre

SOLEMNITAT DEL SANTÍSSIM MISTERI
10:30 h Ofici Solemne. Presidirà la

Celebració de l'Eucaristia i predicarà el Prior de Poblet, Fra. Lluç Torcal. A l'ofertori es ballaran uns compassos del Ball dels Pabordes. Acabada la Missa es farà l'exposició de la Sagrada Eucaristia al front del Crist. La Sagrada Forma podrà ser adorada pels fidels durant tot el dia.

20.00 h Solemne Vella al Santíssim Misteri. Benedicció eucarística i cant dels goigs.

El Monestir restarà tancat de les 14.00 h fins a les 16.00 h de la tarda.

Dilluns, 10 de setembre

11.30 h Missa de la Mare de Déu, Santa Maria la Blanca.

Dimarts, 11 de setembre

10.30 h Missa pels difunts de la parròquia que han mort al llarg de l'any.

Festes Populars

Dissabte, 1 de setembre

18.00 h A la sala Abat Arnau de Vilalba, PRESENTACIÓ DEL MONOGRÀFIC de la Festa Major de Sant Joan de les Abadesses: HISTÒRIES FANTÀSTIQUES DE SANT JOAN DE LES ABADESSES. Textos de Ramon Cotrina i dibuixos de Jordi Canelles.

Dimecres, 5 de setembre

19.00 h A la Cafeteria l'Abadia, exposició de fotografia "IL·LUSIONS DINS LES MALETES" de MARINAMIQUEL. Fotografies oficials del grup Txarango. La inauguració comptarà amb la presència dels membres del grup.

Divendres, 7 de setembre

19.00 h A l'Era d'en Serralta, taller de teatre DRET A LA DIVERSITAT: ACTUANT PER LA INCLUSIÓ. Activitat de teatre amb monitors/es internacionals. Obert a tots els públics. Organitza: Esplais Catalans (ESPLAC).

19.00 h A l'Espai Art l'Abadia, inauguració de l'exposició ESCULTURES DE TERRA CUITA / UNA APROXIMACIÓ A LA VIDA de l'escultor FRANCESC FAJULA.

21.00 h A la plaça Major, SOPAR DE FESTA MAJOR. Inscripcions: Oficina de Turisme - Palau de l'Abadia, fins el dijous 6 de setembre.

22.30 h Al pavelló municipal, CONCURS DE MONÓLEGS.

23.30 h A la plaça Major, ENTREVOLTES 2012 amb l'actuació de Laietans que realitzaran una cercavila que començarà a la plaça Anselm Clavé i acabarà a la plaça Major. A continuació, concert amb els grups: LAIETANS, DEKRÉPITS I KÓDUL.

Organitza: Jovent Actiu Santjoaní (JAS). Col·labora: Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

Dissabte, 8 de setembre

08.30 h Al passeig Comte Guifré, PANXUS FORTUS. Bicicletada de pes per a persones de més de 90 quilos. Les persones que pesin menys, cal que portin una mobilla. A les 8 h, es procedirà a pesar els participants. Organitza: Grup Bicicleta de Muntanya (GBM). Col·labora: UE Sant Joan i Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

De 10 a 14 h Al ecomuseu El Molí Petit, JORNADA DE PORTES OBERTES. Entrada gratuïta. Organitza: CEA - Alt Ter.

10.00 h Al Camp Municipal d'Esports, PARTIT DE FUTBOL AMISTÓS DE PRE-BENJAMINS I BENJAMINS.

11.00 h Al Camp Municipal d'Esports, PARTIT DE FUTBOL AMISTÓS D'ALEVINS.

11.00 h Al Palau de l'Abadia, inauguració de la setena exposició de BONSAIS LOCALS I COMARCALS. Organitza: Bonsai Associació Santjoanina. Col·labora: Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

12.15 h Al Camp Municipal d'Esports, PARTIT DE FUTBOL AMISTÓS INFANTIL.

15.00 h Al camp de La Cotolla, TIRADA SOCIALAL PLAT. Organitza: Societat de Caça "El Pirineu". Col·labora: Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

16.00 h A la plaça de l'Estació, TROBADA DE GEGANTS. Els gegants de Sant Joan, la Isaura i en Gentil, faran la cercavila fins a la plaça Major, acompanyats dels gegants i de les colles

gegantes convidades. Recorregut: Plaça de l'Estació, passeig de l'Estació, Pont Vell, carrer Berenguer Arnau, carrer Ramon d'Urg, plaça Pompeu Fabra, Fundació Emma, carretera de Camprodon, carrer Pere Rovira, plaça Torres i Bages, passeig Comte Guifré, carrer Major, carrer Tints, carrer Jussà, carrer Corriols i plaça Major.

17.00 h Al Camp Municipal d'Esports, PARTIT DE FUTBOL DE SEGONACATALANA: FC BASE ROSES - CEABADESSENC

18.00 h A la plaça Major, ANIMACIÓ INFANTIL amb l'espectacle DISCOBABY I ESCUMA

19.00 h Al Camp Municipal d'Esports, PARTIT DE FUTBOL AMISTÓS DE JUVENILS

21.30 h A la Fundació Emma, inici del PASSANT DE FESTA MAJOR que continuarà pel carrer Ramon d'Urg, plaça Anselm Clavé, carrer Sant Pol, carrer Comella, carrer Major, plaça Major, carrer Ferrer i Olzina, plaça Abadessa Emma, plaça de l'Abadia i claustre del Monestir, des d'on es podran escoltar les TRADICIONALS SERENATES: Campanes de Festa de Maria Teresa Monclús, Havanera de Josep Navarro, Toc de Festa Major de Ramon Oliveras i El Campanar del Monestir de Narcís Oliveras. Cobla JOVENÍVOLA DE SABADELL. Seguidament, es continuarà el passant pel carrer Bisbe Soler, carrer Sant Miquel, carrer Abat Isalguer, carrer Tints, carrer Major i plaça Major.

A continuació, a la plaça Major, AUDICIÓ DE SARDANES amb la mateixa cobla.

23.30 h Al pavelló municipal, BALL amb el grup HOTEL COCHAMBRE I LOS FABULOSOS FREAK BROTHERS. A continuació, PUNXADISCS.

Diumenge, 9 de setembre

10.00 h A la plaça Major, les autoritats, precedides pels gegants i la cobla LA FLAMA DE FARNERS, s'encaminaran cap al Monestir per a assistir a l'Ofici Solemne. Durant l'ofici, la tenora tocarà uns compassos del Ball dels Pabordes.

11.45 h A la plaça Major, la cobla LA FLAMA DE FARNERS interpretarà "Coba Ramon Serrat de Ramon Oliveras" SARDANA D'HONOR en memòria de JOSEP DALMAU I NOVIÀLS.

12.30 h Al passeig Comte Guifré, SARDANES amb la cobla LA FLAMA DE FARNERS.

16.00 h Des de la plaça Major, els Pabordes acompanyats del delegat de l'autoritat i precedits per la cobla, aniran a buscar a les Pabordesses als seus respectius domicilis i s'adreçaran a la plaça Major.

17.00 h A la plaça Major, BALL DELS PABORDES amb la cobla LA FLAMA DE FARNERS. Des del 2010, està inclòs en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya com a Element Festiu Patrimonial d'Interès Nacional. Presidirà el Ball, la Vicepresidenta del Govern i titular del Departament de Governació i Relacions Institucionals l'Hble. Sra. Joana Ortega i Alemany. Les parelles balladores d'enguany són: Dani Monells / Vanessa Rivero, Albert Illa / Anna Fageda, Xavier Ricart / Jordina Collell i Eudald Jordà / Neus Guàrdia.

18.00 h Al passeig Comte Guifré, DOBLE AUDICIÓ DE SARDANES, amb les cobles VILADOLESA I LA FLAMA DE FARNERS.

21.00 h A la plaça Major, I COMBAT DE CANT IMPROVISAT (corrandes, garrotins, nyacres...). Inscripcions a l'Oficina de Turisme, fins al 7 de setembre. Hi haurà broquetes i entrepans. Organitza: CUP Sant Joan de les Abadesses.

22.30 h Al pavelló municipal, BALL amb el DUO CONTINENTAL. Entrada gratuïta.

24.00 h Al pavelló municipal, LA CHATTA ORQUESTRA I CONCERT DE TXARANGO. A continuació, PUNXA DISCS.

Dilluns, 10 de setembre

09.00 h Al camp de La Cotolla TIRADA SOCIAL AL PLAT. Esmorzar per a tothom. Organitza: Societat de Caça "El Pirineu"

11.00 h A la Fundació Emma, CONCERT DE LA CORAL JAUME NUNÓ. Organitza: Fundació Emma.

12.00 h A l'avinguda Comte Guifré, carrer Ramon d'Urg i plaça Anselm Clavé, SARDANES amb la cobla MONTGRINS.

13.00 h A l'església de Sant Pol, HOMENATGE A LA NOSTRAMÚSICA I ALS NOSTRES INSTRUMENTS. Concert de sardanes de la cobla MONTGRINS.

17.00 h Al pavelló municipal, CONCERT DE FESTA MAJOR, a càrrec de l'orquestra MONTGRINS.

18.30 h Al Camp Municipal d'Esports, PARTIT DE FUTBOL AMISTÓS DE

VETERANS: COMBINAT DE VETERANS I CEABADESSENC.

18.30 h Al passeig Comte Guifré, AUDICIÓ DE SARDANES amb la cobla SANT JORDI - CIUTAT DE BARCELONA.

21.30 h Des de la plaça Major, els Pabordes acompanyats del delegat de l'autoritat i precedits per la cobla, aniran a buscar a les Pabordesses als seus respectius domicilis i s'adreçaran a la plaça Major.

22.30 h A la plaça Major, BALL DELS PABORDES. Cobla MONTGRINS. Tot seguit, la sardana 50è Aniversari del Ball dels Pabordes de Martirrà Font

22.30 h Al pavelló municipal, BALL amb MARIAALBA.

00.30 h Al pavelló municipal, BALL amb les orquestres MONTGRINS i MONTECARLO. A les cinc de la matinada, pels principals carrers de la vila, DIANA FLOREJADA amb els GRALLERS DE SANT JOAN. Tot seguit, al pavelló municipal, BALL DEL PIJAMA amb l'orquestra MONTECARLO. Xocolata i coca per a tothom.

Dimarts, 11 de setembre Diada Nacional de Catalunya

11.00 h A la plaça Major i a la plaça de l'Abadia, SARDANES amb la cobla MEDITERRÀNIA OLD VINTAGE.

11.30 h Al claustre del Monestir, OFRENA FLORALAL COMTE GUIFRÉ, fundador del Monestir de Sant Joan de les Abadesses i de la dinastia nacional catalana. Interpretació de l'Himne Nacional de Catalunya: Els Segadors.

A continuació, SARDANES a l'avinguda Comte Guifré, plaça Escultor Pujol, carrer Ramon d'Urg i plaça Pompeu Fabra.

14.00 h A la Font del Covilar, DINAR POPULAR. Menú: Arròs, llonganisseta, postres, pa, vi i aigua. Hi haurà inflables per als més menuts.

17.00 h A la Font del Covilar, SARDANES amb la cobla MEDITERRÀNIA OLD VINTAGE.

18.00 h Davant del Camp Municipal d'Esports, concentració dels participants a la bogeria i FESTA DE L'ESCUMA.

19.00 h Al Camp Municipal d'Esports, inici de LA BOGERIA I CONCURS DE TIRADA D'AIGUA. Es premiarà la forma més original d'abocar aigua als participants. Recorregut: carrer Ramon d'Urg, carrer Sant Pol, carrer Beat Miró, carrer Major, carrer Tints, carrer Jussà, carrer Corriols, carrer Nobles Gironella, carrer Parassols i Pl, carrer Mestre Jaume Nunó, plaça Abadessa Emma, carrer Sant Miquel, carrer Abat Isalguer, carrer Tints, carrer Major i plaça Major.

Després de la bogeria, a la plaça Major, SARDANALLARGA amb la cobla MEDITERRÀNIA OLD VINTAGE.

21.30 h Al Pont Vell, FOCS ARTIFICIALS.

SEGUIEX LA FESTA MAJOR DE SANT JOAN AL TWITTER AMB L'ETIQUETA #FMSJoanAb

Palau de l'Abadia

XVI EXPOSICIÓ DE BONSAIS LOCALS I COMARCALS

(Segona planta del Palau de l'Abadia) Inauguració dissabte, 8 de setembre, a les 11.00 h

Horari: Del 8 al 10 de setembre, de 11.00 a 14.00 h i 17.00 a 20.00 h

Organitza: Bonsai Associació Santjoanina.

Col·labora: Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses i Joan Cullell.

EXPOSICIÓ ESCULTURES DE TERRA CUITA / UNA APROXIMACIÓ A LA VIDA DE L'ESCULTOR FRANCESC FAJULA

Espai Art l'Abadia

De 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 19.00 h

Organitza: Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

22 de setembre de 2012 Festa mexicana "EL GRITO"

A partir de les 10 h, a la plaça Major, parades artesanes de productes mexicans.

De 11 a 13 h, a la plaça Major, tallers infantils a càrrec del Grup d'Espai Somnis.

A les 11.00 h, al Camp Municipal d'Esports, PARTIT AMISTÓS DE FUTBOL entre mexicans i santjoanins.

A les 12.30 h, a l'Auditori Jaume Nunó, conferència "L'exili català a Mèxic" a càrrec del Sr. Josep Vall, director de la Fundació Josep Irla i autor del llibre *Esquerra a Mèxic*. Intervindran el president i regidor de la secció local d'ERC de Sant Joan de les Abadesses, el Sr. Sergi Albrich, i la regidora de Cultura de l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses, la Sra. Montserrat Tallant. Organitza: Secció local d'ERC de Sant Joan de les Abadesses.

A les 16 h, a la plaça Major, trencament de pinyates.

A les 17 h, espectacle musical FANDANGO JAROCHO, a càrrec de la Comunitat mexicana de Son Jarocho a Barcelona.

A les 19 h, GRITO DE INDEPENDENCIA a càrrec de la Sra. Norma Ang, Cònsol Encarregada del Consolat General de Mèxic a Barcelona.

A partir de les 19 h, Interpretació de l'Himne Nacional de Mèxic amb l'acompanyament de la Coral del Casal Jaume Nunó i la sardana Un santjoani a Mèxic de Ramon Oliveras.

A les 19.30 h, actuació MARIACHI FOLKLÓRICO MÈXICO CANTA

Organitza: Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses. Col·labora: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Consolat General de Mèxic a Barcelona i Consell Comarcal del Ripollès (Totes les activitats són gratuïtes).